

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinó-bazár
épület.Az előfizetési pénzek és hirde-
tések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot ér-
deklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája.

Egyes szám ára 20 fillér.

Harcz a párbaj ellen.

Irta: Magyarász Ferencz.

I.

A nemzetközi párbajellenes ligának nemrég befejezett budapesti tanácskozmánya időszzerűvé teszi, hogy a párbaj fontos kérdéséről elmélkedjünk. Jól tudjuk, hogy alig van népszerűlenebb eszme, mint éppen a párbaj elleni küzdelem; jól tudjuk, hogy sokkal nagyobb bátorság kell a társadalom megkövesedett előítéletei ellen való harchoz, mint az akármelyik csári-csári, párbajnak csufolt, becsületfoltozó hadakozáshoz; s ha mégis szóvá tesszük ezen époly kényes, mint életbevágó kérdést, tesszük ezt azon meggyőződésben, hogy valamely földadat nehézsége férfi előtt nem lehet egymagában elegendő ok arra, hogy visszarettenjen tőle.

Rég megtárgyalt igazságokat melegítene föl az, aki akár a párbaj történetével, akár annak esztelen és embertelen voltával behatóbban akarna foglalkozni. Mindenki tudja, hogy a párbaj a régi lovagi játékoknak maradványa, de nem abból a korból, midőn a lovagi intézmény virágkorában a párbaj az egyéni kiválóságnak volt fényes próbaköve, hanem a renaissance korából, a midőn már régesrég elvesztette eszményi nimbuszát és duhaj nemes ifjak virtuskodását szolgálván, miben sem különbözött a közönséges utszéli verekedéstől. A közép- és újkor határmezsgyéjén százados háborúk pusztítottak végig egész Európán; e harcok is nagyban hozzájárultak a kedélyeknek azon eldurvulásához, melynek maradványait máig is érzi a párbajmániát eredeti bünként öröklő és örökbeagyó európai kultúrember.

Idő jártával, az általános műveltség haladásával a párbaj szokása is módosult.

Quantitative is, qualitative is faragott rajta a korszellem. Szám szerint, amennyiben t. i. valamelyest mégis megesapant a párbajok száma, s nem fordult elő az az eset, hogy II. Henrik francia király példája szerint egyszerre nem kevesebb mint 7000 embernek kelljen párbajvétség miatt amnesztiát adni. Minőségileg is módosult a párbaj, amennyiben a későbbi századoknak formalizmusa, a lényegét a formának alárendelő fordított szigorúsága a párbajt is bizonyos formák határai közé szorította, minők voltak: a kihívás, a segédek, a jegyzőkönyv, a fegyver megválasztása, a hely kijelölése stb. stb. Ezek a formalitások hozzájárultak ahhoz, hogy a Mercuriók, a Cyrano de Bergerac-ok ne intézhessék el stante pede ügyes-bajos dolgukat azzal, akibe eszükbe jut belekötni.

De e formalitás, amint megapasztotta a párbajok számát, ugy viszont legnagyobb-részt oka annak, hogy a párbaj barbár szokása mainapiglan szinte vita nélkül foglal helyet a kultúrélet tényezői között. A XVIII. század a főbűnös abban, hogy a párbaj polgárjogot nyert. Az a léha, erkölcsileg és vagyoniilag egyaránt végtelenül könnyelmű, a benső romlottságot a szinte túlnomult külsővel mesterien takaró közszellem, mely a „roi soleil“-ek udvarából, a Pompadour-ok és Du Barryk boudoirjaiból, a Trianonok árnyékából áradt egész Európába: kohonesztálta a párbajnak nevezett alakítását a sérített becsület jóvátételéül. A XIX. század népei pedig kevés kivétellel átvették az előző korszaknak ezen örökségét anélkül, hogy a mélyebb gondolkodástól elszakított, örökké rohanó elméjük csak kevésbé is foglalkozott volna a párbajnak erkölcsi és logikai lehetetlenségével. Csak egy nép akadt, melyet ez a mánia képtelen volt diadalszekere elé fogni: az angol nép, mely miként sok egyéb kér-

désben, ebben is oly önállóságot tanusított, melyre csak a kivételes lelki nagyság tette őt képessé. Még visszatérünk azon álláspontra, melyet mind az európai, mind az amerikai angol-szász faj a párbajjal szemben elfoglal.

E kérdés historikumával foglalkozva, lehetetlen rá nem mutatnunk arra a herosztrateszi dicsőségre, melyet a párbaj-metely terjesztésében a német nép nem irigyelendő joggal követelhet magának. A német nemzeti újjáébredés korszakától kezdve, mely mintegy reakciója volt a napoleoni nemzettiprának, a mult század huszas éveitől datálódik, a német főiskolák hallgatósága a párbajban a fölös energia levezető csatorniját látta és kimondotta a párbajkényszert. Erről a furcsa német specialitástról még esik majd szó; itt csak annyit jegyzek meg, hogy éppen a német „Burschenschaftok“ párbajkényszereinek köszönhető, hogy Németországban a párbaj-mánia éppen a legintelligensebb osztályoknak eredeti büne. Az egyetemről viszik ki az életbe.

Ha mindezekhez hozzávesszük még a katonaságnak sajátos fölfogását és gyakorlati magatartását a becsület és a párbaj tekintetében — a minek szintén nem csekély része van e középkori ásatag szokás föntartásában, akkor nagyjából megrajzoltuk ennek a kérdésnek egész történeti hátterét.

II.

Ugyancsak ilyen röviden óhajtunk végezni azzal, az ugysis sokat megvitatott kérdéssel, hogy a párbaj erkölcselsten és logikátlan módja a becsület visszaszerzésének. Azt hisszük ugyanis, hogy minden józanul és elfogulatlanul gondolkodó embernek meg kell győződnie arról, hogy a párbaj és a becsület között egyáltalán semmi belső kapocs,

TÁRCZA.

Dal egy kis harangról.

Szülőfatum csöpp harangja
Ki sem hallik a határból
S itt egy galamb messzeob elbűg,
Kolomp, esengő tovább elszól.

Mégis sokszor, ugy estennen,
Hogy mikép van, Isten tudja,
Tiszaháti harang szavát:
Áthallom a — Dunántulra . . .

BODNÁR ISTVÁN.

Füldői levél.

(Dr. Kiss István körorvos urnak Simontornya.)

Balatonföldvár, 1908 június 18.

Kedves Barátom! Nemesak régi tartozásomat óhajtom leróni a balfi füldőlevélért, nem is akarom újra felfedezni Balatonföldvart: csupán pár napi testi és lelki észleleteimet közlöm veled a felséges Balaton ezen gyönygyéről.

A néprajzi, természetrajzi, természet-tani, légköri és egyéb magasabb régiókba tartozó észleleteimet alapos bírálatod alá eresztetem, de gasztronómiai megfigyeléseim és tapasztalataim kritikán felüliek.

Balatonföldvár szép Magyarországnak van (ezt jó tudni, mert még nagyon sokan nem tudják) vasut, posta, távirtda és beszélő

állomással; villanyvilágítás és vízvezetékkel; pompás hullámos, fővenyes talaju balatoni füldővel, fenyvessel, tiszta, kényelmes szállodákkal és koronájaként: remek konyhájával.

Fizikai törvény, hogy a hullámverést a levegő mozgása okozza. Ebből következtetem, hogy ide tette át székhelyét Zephir ő istensége, a kinek kegyétől azután nincs soha nagy hőség s idegeinket csillapítják a habzó, néha tajtékzó hullámverések: tehát az Olympuson tudják, hogy Balatonföldvár létezik.

Különben, ha a légköri jelenségekről egy, vagy más okból bővebb ismereteket óhajtasz szerezni, fordulj a füldő igen kedves orvosához, a ki kétlaki, vagyis télen Köröshegyen székel, a füldőidény alatt pedig Balatonföldváron örkődik a közegészség fellett, mert bizony én csak azt érzem, hogy nagyon meleg, vagy nagyon hideg van, előttem nagyon ismert silfid alakomnál fogva és ezen kétféle közérzetnek kiegyenlítésére az asztalnál és a különféle à la Dandin klepe tusokkal gondoskodom.

Himes mező, pacsirta és fülemile dal, rigófüty, fűj ébresztő, pajkos játszi szellő, loesogó, égkek, hűs habok, fenyvesillat, virágbránd: mind, mind megvannak itt, sőt pályázva a Hermann Ottó által ígért halhatatlanságra, felfedezték a talpas tyukot is. (Szabon Pista barátom ne neves, miként a Balaton hullámai közt tetted.) De erről később.

Nem hiszem, hogy bármely füldőnk dicselkedhetnék oly remek látvánnyal, mint a minőt a Stefánia sánczról nézve a napnyugta a Balatonon fest.

A füldőtelepről szép fenyvesen keresztül, tizenöt emeletnyi szerpentin ut vezet fel a „Stefánia sáncz“-nak nevezett, padokkal ellátott magaslatra. Alul, a zöld lombok alatt kaczerkodiknak a bájos villák, előttünk a felséges Balaton; tülről lila ködbe vész a fertő budaacsonyi hegyláncz és mégis kimagaslók Tihanynak bérczetője. Alkonyul, a nap bucsuzik a kies magyar tengerpart vidéktől s hogy ábrázatán a bucsuzás fájdalmait láthatók ne legyenek: felhőfátyollal takargatja arcját. A felhőcsoport szálldogál, más-más képet, más-más szint rajzolva a Balaton tükrére. Felséges, festői látvány; nincs az a szecessziós festő, a ki külön és külön alakulatokat, színeket vetne vásznára, mint a lealkonyodó nap a Balaton tükörén. Az illuziót csak emeli a Balatonon csónakázó férfi bariton hangja.

Meglátszik az egész füldőtelepen, hogy az, világváros zajához szokott, ott elnyűtt idegek pihentetésére létesült, mert mindenütt előkelő csend honol. Itt nincs piaczi látma, nincs zajos, csillogó korzó; még a kaczagás is diskkrét, sőt a füldő kosztümök is előírva. A férfiak frakkban füldőnek (értsd alatta: kötött, zefir, kreton, honi, piros bécsi, csicsóné, delin, letyetár, batiszt és egyéb nemzetközi alkotásu, nevű és színű kabátot és füldőnadrágot) és csak a legdiskrétebb flört van megengedve, lévén választó vonal a nyilvános férfi és női füldőhely között: a fa füldőház.

Előkelő csend honol mindenütt, de azért a nagy világ zajos hirei posta, távirtda, telefon utján kézbesítetnek naponként többször a szeretetreméltó postások által, s hogy a nagyon „meleg“ levelek körül baj ne le-

összefüggés és arány nem létezik; s ha a modern emberben volna akkora bátorság és önállóság, hogy egy rég lejárt társadalmi előítélettel szembe merjen szállni, ha bizonyos kasztok nem kényszerítenék saját tagjaikra jobb és férfiasabb meggyőződésük ellenére is ezt a barbár szokást: kétségtelen, hogy minden tételes törvénynél és minden társadalmi akciónál hamarabb, maga a józan belátás, rég kiküszöbölte volna a párbajt és gondoskodott volna az emberi élet és becsület megvédésének alkalmasabb eszközeiről.

Hogy azonban minden olvasónk tisztán láthassa a párbajnak értelmetlen voltát, egy-két gondolatot mégis részletesebben kívánunk érinteni.

Ilyen gondolat, mely bizonyára alapvető e kérdésben, hogy a becsület nem abszolút, csak relatív jó, hogy az élet mindenestre nagyobb jó a becsületnél, hogy a becsület kérdésében is különbséget kell tennünk a belső erkölcsi érték meg az ember-társaknak külső vélekedése között, mert mindkettő hozzátartozik a becsület fogalmához anélkül, hogy fednék egymást.

Egyedül az élet abszolút java az emberiségnek. Amíg élete van, addig a lét minden egyéb javát meg tudja szerezni, ha élete nincsen, a földi javak bármelyikének értéke is elveszett számára. Kincsnek, hírnévnek, tudománynak csak addig van jelentősége, amíg él az ember; holta után semmi haszna belőle. De ami áll ezekre a javakra, ugyanaz áll a becsületre is; ez sem nagyobb jó az életnél, ez is csak követi s nem előzi meg az életet. Amíg élünk, az elvesztett becsületet is meg tudjuk szerezni; halálunk után bajos, bár elismerjük, hogy társadalmunk jelen felfogása mellett az életben is bajos visszaszerezni. De nem lehetetlen. Ezt a gondolatot gyönyörűen fejt ki Arany János „Az első lopás” című költeményében. De az élet is szolgál elég példával. Emlékezzünk csak arra a magyar urra, aki a Nemzeti Kaszinóban hamisan kártyázott. Rajtakapták, rajtavesztett. Tulajdon testvére egy revolvert küldött neki, hogy lölje fejbe magát és mossa le vérével a család nevéhez tapadt gyalázatot. A bűnös nagyur okosabb volt. Nem lötte agyon magát mert belátta, hogy az élet botlásait a halál sem teheti jóvá. Csak a jobbik élet, a melyhez persze helylyelközzel nagyobb bátorság kell, mint a halálhoz. Erre a jobb életre határozta magát. Senki sem tudja hová tűnt. Ugy hirdik, hogy Kalkuttában kiterjedt rizs ültetvénye van. És mondja most már valaki, hogy az illető ott,

gyen, s hogy a fáradhatatlan postások szintén ne „melegedjenek”, hanem a közönség igényeit szolgálják ki, nagyon ügyesen szigetelőkrol gondoskodott a postaigazgatóság, lévén építve a postahivatal parafából. Itt dirigál Miklós János főnök ur, egy kedves, hamisítatlan szöggedi gyerek. (Üdvözlöm Miklós uram s kérem, gondoljon néha-néha jó étvágyu asztaltársára.)

Most pihenj tollam! Elérkeztünk az Olympusra. Az izléses étterem piros draperiás nagy ajtaja mögött eltűnnek a nesz telenül tovalibbenő, fehér kötényes, fekete magyarkába öltözött pinczerek. Pinczér?! Mily nagy hatalom és minő kedves közvetítők a konyha és az éhes gyomor között. Itt kétszeres értékük van. Felszolgálják és így kielégítik gyomor igényeinket és az étlappal együtt szerviroznak — szótárt. Mert az itt kell. Francia konyhához magyar embernek francia szótár kell; én legalább azt kértem rendíthetetlen nyugalommal, a mikor ezeket olvastam:

Rumsteak á la Malaga
Tournedous á la Medicis
Cate de vean en papillotte
Oeufs á la Viktor Hugó
Cervelles á la Titusz
Omelette aux fromage.

Képzelted örömet. Elöttem volt végre a piros draperias szentély bibliája (étlap); válogathattam a felső tizekrek kedvelt ételeiben; pár perc és nyelcsattintva haraphattam a francia és egyéb hallhatatlanokba (Hugó Viktor, Medici Katalin, Titusz római

ahol most van, azok között az új emberek, új körülmények között dolgozva, fáradozva, régi életmódjával teljes tökéletesen szakítva, nem becsületes ember? Ami bennünket illet, sokkal tisztességesebbek, az emberi társadalom sokkalta hasznosabb tagjának tartjuk, mint akárhányszor az ő vádlóinak, akiknek nem volt tán még hasonló „elintézetlen ügyük”, de a nemzet testén parazita gyanánt rágódva, nem is járultak hozzá a nemzet anyagi és szellemi tökéjének gyarapításához.

Ez és az ehhez hasonló példának hosszu sora igazolja ama tételünket, hogy az elvesztett életet nem pótolja semmi, az elvesztett becsületet azonban nehezen bár, de vissza lehet szerezni. Oktalanság tehát a nagyobbrendű jót kockára tenni a kisebbrendűért.

Tolnavármegye tejszövetkezetei.

A földművelésügyi minisztertől érdekes füzetet vettünk. Magyarország összes vidéki tejszövetkezeteinek működéséről van benne szó. El kell tenni minden embernek a megelegedés felemelő érzésével, amikor ezeket a beszélő számokat maga előtt látja. Az eredmény igazán szemképrázatos. Magyarország összes tejszövetkezetei 1907-ben még csak 539.282 korona bevételt produkáltak, de a Nagy Vincze által megmutatott helyes nyomon oda fejlődtek tejszövetkezeteink, hogy az 1907. évi bevétel már 10.186.904 korona.

S ebből a gyönyörű eredményből Tolnavármegye is részt követel. A tejszövetkezetek számát s a termelést tekintve második az országban. Az első Baranya vármegyéé, de azután mindjárt jön Tolna. Ott 92 tejszövetkezet van működésben 1494.881 kor. bevétellel. De ott is csak a számbeli túlsúly a nagyobb, míg itt aránylagosan nagyobb az anyagi eredmény.

Bizonyára sok községnek buzdítására fog szolgálni, ha ezt a fényes eredményt részletezve is bemutatjuk.

A termelés és bevétel egyes községenként így oszlik meg:

Községek nevei	Hány liter tejet szállítottak a tagok 1907. évben?	Hány kilogr. tejet szállítottak 1907. évben?	Mi volt a szövetkezet bevétel 1907. évben koronákban?
Alsónána	196.090	8.627	19.609
Alsónyék	100.000	4.000	8.000
Apar	210.613	8.640	24.644
Báta	89.800	3.593	10.200

helytartó). Csodálom, hogy ezt külön nem kellett megfizetni. A felséges pecsenyék, a tizenhat-tizenhét-féle körzet (ne gondolj geometriai alakokra vagy körorvosi körzetekre) az evészet terén első helyre emelik Balatonföldvárt. Jó asztaltársakkal csaptunk is olyan evést, hogy Bem Gyula földbirtokos, fürdőbérő ur felajánlotta nekem a jövő fürdőidényre szervezendő „evő-modell” tisztséget, akinek kötelessége lesz az étlapot naponként jó étvágygyal és hangos dicsérekkel végig enni, mint azt én ez alkalommal tevém; csak hogy ingyen, mint a hogyan én ezuttal nem tehetém.

Tehát ha te a Razgha köröshgyei jegyző által tervezett „Balaton-Somos” telepen villát veszel: Filippinél (balatonföldvári étterem, sarok asztal) találkozunk; te mint balaton somosi villatulajdonos, én pedig mint balatonföldvári „evő-modell”. (Miért nem lehetnénk mindketten „evő-modell”-ek Balatonföldváron Bem apó asztalánál — dörmögi Szabon Pista, az egyik asztaltárs.)

De ki igazgatja ezt a csodás paradicsomot?

Senki más, mint Balatonföldvár Bem apója, aki ott volt annak tervezésénél, megszületésénél, aki azóta állandóan szárazdajkjája az egész telepnek, féltékeny őrzője a telep hírnevének, Atlasz hegye a híres konyhának, Aladinja ezen ezeregyéjszakai helynek, kedves, jó családapa, földbirtokos, fürdőbérő, igazgató, szóval: Figaró vagy jobban mondva Fregoli és nagy természetbúvár.

Egyik nap említette Bem apó, hogy

Községek nevei	Hány liter tejet szállítottak a tagok 1907. évben?	Hány kilogr. tejet szállítottak 1907. évben?	Mi volt a szövetkezet bevétel 1907. évben koronákban?
Bátaszék I.	303.290	11.098	35.342
„ II. (megszűnt)	54.750	2.188	5.475
Belac	183.200	7.938	19.500
Belecska	39.600	1.585	4.550
Bonyhád	388.018	10.830	52.464
Börzsöny	69.285	2.473	7.945
Czikó	565.684	24.523	69.164
Decs	182.317	6.545	21.178
Dunaföldvár	347.836	11.094	53.954
Dunakömlöd	187.286	7.966	23.917
Dunaszentgyörgy	227.804	8.675	27.579
Grábóc	172.444	7.235	19.763
Hant	132.581	5.270	15.312
Kakasd	342.653	—	35.979
Kisdorog	195.657	—	19.965
Kismányok	98.647	3.579	11.071
Kövesd puszta	35.263	1.362	4.360
Ladomány	37.100	1.484	3.561
Lengyel	181.825	4.334	14.364
Majos	267.610	11.787	30.577
Morágy	344.374	14.815	42.945
Möcsény	221.530	9.246	25.976
Mózs	550.930	23.243	71.451
Mucsfa	190.108	7.826	19.631
Mucsi	54.312	2.555	6.788
Nagymányok	82.200	3.408	9.864
Nagyvejké	81.29	3.100	9.199
Öcsény	181.149	6.929	21.223
Regöly	145.392	—	14.539
Sárpilis	114.517	4.770	14.600
Sárszentlőrinc	115.427	4.323	12.054
Szakcs	151.884	5.723	14.259
Szállka	130.179	5.133	13.904
Szekszárd	158.592	987	18.508
Széptölgyes puszta	57.483	2.469	6.397
Tevel	183.511	6.562	19.886
Uzdborjád	101.183	3.763	11.152
Várdomb	221.673	9.402	24.916
Závod	144.130	5.398	14.944
Zomba	441.455	18.313	52.397
Összesen:	8.220.689	293.441	963.116

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága július havi ülését e hó 8-án tartja.

A központi választmány ülése. Tolnavármegye központi választmánya ma tartja ülését.

még soha nem hallott oly különös madárcsipogást, mint pár nap óta figyelni.

— Mi lehet ez a madár, — kérdi tőlem, amikor együtt hallgattuk a különös sívitást.

— Talpastyuk — felelém szipuluszi hangulattal, eszembe jutván hirtelen ezen időszéri, nagy Hermann Ottóknál által keresgélte divatmadár.

Lett keresés; minden alkalmazott a talpastyukot kereste.

Másnap reggelinél Bem apó nevetve hív a konyha felé s mutat egy fiatal huhu bagolyt.

— Nézze, ez a maga híres talpastyukja, elmehet a természetrajzi tudományával — mondá lenézőleg.

— Ilyen a szegény ördög szerencséje — mondám megnyugtatólag — más bizonyára talpastyukot fogott volna.

Zárom leveletem. Pár nap mulva haza megyek, jöjj el hozzám s bemutatom balatonföldvári mintára berendezett konyhámat. Ne-hogy francia szótárt keljen forgatnod, előre ideírom a menüt:

Blamage á la Tolnanémedi
Varage á la Keringó
Hinteaux
Salad „Ás”.

A viszontlátásig: Tolnanémediben.

Hived:
Oravszky László.

HIREK.

Nagy tűzvész Madocsán.

Tolnavármegye egy virágzó, derék magyar községe június 27-én, ugyyszólván teljesen a tűzvész martaléka lett.

A mint a vizsgálat megállapította, a jelzett nap délutánján 1/3 órakor Madocsa község északi részén *Benák* András gondatlansága folytán, az udvarában levő száraz szalmás trágyadomb kigyuladt s az éppen akkor dühöngő óriási szélvész miatt a tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt tova. Oltásról ugyyszólván szó sem lehetett, rövid időn lángban állt majdnem az egész falu.

Az óriási tűzvész messze vidékre elszórta fényét. A járás főszolgabírája, *Rassovszky* Julián Paksról azonnal a helyszínen termelt. Dicséretes buzgalommal kiukkolt a paksi és dunaföldvári tűzoltóság, Böleske, Dunakömlőd község lakossága is. Hasztalan volt azonban minden erőlködés, a tüzet lokalizálni sehogyan sem lehetett.

A főszolgabíró a következő távirati jelentéseket küldte *Simontsils* Elemér alispánhoz:

Dunakömlőd, este 7 óra 50 perc.

Madocsa község délután 2 óra óta lángokban áll. Eddig legalább **150 ház és melleképelet** elégett, 1 asszony megfuladt, környékbeli községekből közerő, tűzoltóság megérkezve, az oltásban, mentésben segédkezik, a kár legalább félmillió korona.

Rassovszky, főszolgabíró.

Paks, este 9 óra.

Madocsán a tűz esti 8 órakor véget ért, most a zsaratnokok oltása folyik. A tűz valószínűleg gondatlanságból keletkezett és az orkászertü szélvész által élesztve, feltartoztatlanul terjedt, a község háza, jegyzői lak, iskolák, óvoda, tanítói lakok leégtek. A lakosság elég nyugodt, a kár nagysága és a leégett házak száma csak holnap, vagy holnapután lesz megállapítható.

Rassovszky, főszolgabíró.

Az alispán még aznap éjjel utra kelt s *Rassovszky* Julián főszolgabíróval — a ki *Németh* Gábor járási őrmesterrel emberfeletti munkát végzett a rendfenntartás s általában a védekezési munkálatok körül — már 28-án korán reggel Madocsán volt, hogy a további intézkedéseket a segély nyújtás tekintetében azonnal megtegye.

A falu pusztulása borzasztó. Hivatalosan megállapították, hogy 144 lakóház 94 melléképülettel égett le, ezen épületek között vannak a község háza, óvoda, tanítói lakok, iskola, jegyzői lak, mint középületek. A kár hozzávetőleg 500,000 korona.

A tüzet csak június 29-én délután 4 órakor oltották teljesen el.

A sok szerencsétlen ember sorsa természetesen óriási részvétet kelt mindenfelé. Ertesülésünk szerint *Simontsils* Elemér alispán, mint annak idején édesatyja a gerjéni veszedelem alkalmával, nagyobb szabású segélytérési akciót tervez. De a pillanatnyi segélyezésre már is széleskörű mozgalom indult meg. Így a Paksvidéki Takarékpénztár kövételére méltó tanujelét adta nagylelkűségének, amennyiben a madocsai tűzkárosultak segélyezésére *Rassovszky* Julián főszolgabíró kezéhez 200 koronát küldött szétosztás végett.

Ezen kívül *Rassovszky* Julián főszolgabíró lelkes felhívására egy egész szekérre való élelem és ruhanemű gyűlt egybe és július 1-én már ki is osztottak a tűzkárosultak között, azonfelül már eddig is tekintélyes pénzügyösszeg gyűlt egybe Paksra a tűzkárosultak javára.

Böleske és Dunaföldvár községből szintén küldtek egy-egy szekér élelmet és ruhaneműt a tűzkárosultak javára. Dr. *Mádi Kovács* János, a kerület népszerű országgy. képviselője pedig nemcsak a képviselőházban tette szavát a madocsai veszedelmért, de személyesen is megjelent Madocsán és 2 szekér élelmi cikket osztott ki a tűzkárosultak között.

Mi a további segélyi mozgalom ügyét

erélyes alispánunk kezében teljesen jó helyre látjuk letéve, külön gyűjtést tehát nem indítunk, felhívunk azonban minden nemes emberbaráti szívet, hogy bármily csekély adománnyal is siessen segíteni sok földönfutóvá lett ember nyomorán. Ha adomány érkezik hozzánk, igen természetesen rendeltetési helyére juttatjuk.

A madocsai tűzkárosultak javára *Rassovszky* Julián járási főszolgabíróhoz Paksra készpénzben és természetben a következő adományok érkeztek be: Kovács Sebestyén Endre 200 kor., a Paks Vidéki Takarékpénztár 200 kor., Kurz Ilka paksi lakos kenyérre 20 kor., Pekanovits Dániel és dr. Novák Sándor paksi lakosok 10—10 kor., dr. Bernáth Béla 4 kor., Láng Jánosné 2 kor. 10 fill., Kocsis János 1 kor. 30 fill. és Petanszky Annuska 1 kor. készpénz; Bloch Hermán 3 kiló liszt és 2 kiló sót, Pekanovits Dániel 4 kenyeret, 2 kiló szalonnát és 2 liter babot, Schvertl Antalné 5 liter babot és 12 drb. ruhaneműt, Láng Jánosné 1 liter zsirt, 1 öntöző kannát és egy férfi kalapot, Kocsis János 9 drb. ruhaneműt, Osztermajer Mihály 3-80 kiló szalonnát, Imrisik István 1 kenyeret, Petanszky Józsefné 1-50 kiló zsirt és 2-50 kiló lisztet, ifj. Girst József 60 drb. szappant, özv. Bergmann Emilné 2-60 kiló szalonnát, 3 liter babot és 1 öltözet főfiruhát, Somogyi Anca 1 kiló szalonnát, 1 liter zsirt, 1 kenyeret és 3 kiló lisztet, Bloch Miksa egy kabátot, Györy István 4-50 kiló szalonnát, Kindl András 1 kiló szalonnát és 1 1/2 liter babot, Steiner testvérek 8 kiló lisztet és 2 kiló sót, Gulyás Péterné 10 liter babot és 1 kenyeret, Petrisch Árpád 6 liter babot, 4 pár cipőt, 2 kabátot és 1/2 kiló szalonnát, Takács Gyula 2 liter babot, Mácsik Lajosné 80 kiló 6-os számú kenyérlisztet, Szentpétery Józsefné 3 kenyeret és 4 kiló babot, Györfly József 10 kenyeret, Malatinszky György 5 kiló sót és 3 kenyeret, Paraté György 16 kiló lisztet, Bun Lajosné 28 kiló lisztet és 1 sonkát, Hagymássy Károly 1 drb. 7 kilós sonkát, 4 pár kólbászt, 2 kenyeret, 1/2 zsák lisztet és 5 kiló babot, özv. Grünld Tivadarné 6 kiló szalonnát, Fördös Gézané 22 kiló lisztet 6 liter babot és 2 kiló szalonnát, Schwarcz Gyula 10 kiló lisztet, 2 liter babot, 1 liter lencsét, 5 kiló krumplit, 1 vánkost és 6 drb. különféle vasedényt, dr. Grünfeld Adolf 26 kiló lisztet, Novák Szidónia 2 kiló szalonnát és kalbászt, Ungár Mihályné 19 drb. különféle ruhaneműt, 4 pár harisnyát és 1 pár cipőt, Osztermajer Mihály 2 kenyeret, N. N. 28 kiló lisztet, Bálint Lajos 2-20 kiló paprikát, Feil János 1 kenyeret és 10 drb. női ruhaneműt adományozott. A természetbeni adományok folyó hó 1-én osztattak szét Madocsán a tűzkárosultak között.

— Negyvenéves szolgálati jubileum.

Krautsack József p. ü. számtanácsos, a szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke f. hó 1-én töltötte be 40 éves szolgálatát. A számvevőség, de maga a pénzügyigazgatóság is gondoskodott róla, hogy ez a ritka s minden közszolgálatban álló tisztviselőre nevezetes nap itt se peregen le csak amugy közönségesen, de, ha szűk keretben is, megünnepeltessék. A számvevőség tisztikara tehát d. e. 10 órakor testületileg jelent meg főnöke előtt, aki mindenkorai humanus bánásmódjával méltán érdemelte ki tisztársai őszinte ragaszkodását és szeretetét. *Máthys* Kálmán p. ü. számtanácsos, h. főnök szép szavakkal vázolta az ünnepelt hivatalos érdemeit, szívójságát s átnyújtotta a tisztviselők hatalmas keretben összefoglalt arcképesportját. Ezután a pénzügyigazgatóság tisztikara jelent meg *Györbíró* Benő h. p. ü. igazgató vezetésével s egy szép és értékes szívtartózával lepte meg az ünnepeltet, ki mindkét irányu megemlékezésért könyezve mondott hálás köszönetet. Este banket volt a polgári olvasóköri, amelyen megjelent *Boda* Vilmos, a kör elnöke is. A dunaföldvári adóhivatalt *Szabó* Lajos adótárnok képviselte, két tisztársával. A többi adóhivatal táviratilag fejezte ki jókívánatát. Összesen 36-an vettek részt. Az igazán fényes

lakoma folyamán természetesen nem volt hiányosság a felszólalásokban sem. Az első felköszöntőt *Györbíró* Benő h. p. ü. igazgató mondta a királyra. Az ünnepeltet *Máthys* Kálmán számtanácsos majd *Boda* Vilmos köszöntötte fel, kire viszont *Máthys* Kálmán üritett poharat. Felköszöntőket mondtak még: *Szabó* Lajos adótárnok *Fink* Kálmán p. ü. igazgatóra, *Györbíró* Benőre és *Krautsack* Józsefre; *Boda* Vilmos *Bodnár* Istvánra és *Schneider* Jánosra, mint akik voltaképpen az ő vezetésével tanulgatták a szárnybontogatót; *Schneider* János *Mathis* Kálmánra, *Bodnár* István *Boda* Vilmosra, *Rác* József a fiatalokra, *Kiss* János p. ü. biztos és *Mikecz* Endre *Krautsack*ra, *Mathis* Kálmán *Györbíró* Benőre, *Udvarhelyi* a kartársi összetartásra stb. Közben *Mikecz* Endre felolvasta a nagy számmal érkezett üdvözlő sürgönyöket. Többen levélben fejezték ki jókívánataikat. Így folyt aztán az ünnepi lakoma teljes jókedvben egész a reggeli órákig.

— **Uj segédtanfelügyelő.** Egy derék, minden tekintetben érdemes tanférfi nyerte el méltó jutalmát. *Apponyi* Albert gróf, közoktatásiügyi miniszter *Nagy* Béla, szekszárdi tanfelügyelőségi tollnokot Szekszárdra, segéd-tanfelügyelővé nevezte ki. Az új segéd-tanfelügyelő 1900 szept. 1-én tollnoki minőségben került Szekszárdra Nagyváradról, hol ugyancsak ebben az állásban oly általános meglepedésre működött, hogy akkori főnöke, *Sipos* Orbán, miniszteri osztálytanácsos külön felterjesztésben kérte ott hagyását s mivel ez akadályba ütközött, az ottani tanítóóság — élén a tanfelügyelővel — testületileg összegyűlve bucsuzott el tőle. Szekszárdra, *Tihanyi* Domokos mellé, kitűnő iskolába került. Tanfelügyelőnk magyarosítási s mennél kitűnőbb iskolai eredményre irányuló törekvése — buzgó segítő társat talált az új tollnokban, ki fáradszorgalmával nem egyszer érdemelte ki felettes hatóságának dicséretét, elismerését s Tolnavármegye közigazgatási bizottsága nem egyszer irt fel a miniszterhez, hogy *Nagy* Bélának a most elért állásba való kinevezését szorgalmazza. Az új segéd-tanfelügyelő irodalmilag is sokat működött. Szombathelyen, Győrött több iskolai pályadíjat nyert. Rendes munkatársa volt a nagyváradai Népművelési Közlönynek, a Néptanítók Lapjának, Nemzeti Iskolának, Néptanodának, Család és Iskolának stb. Önálló munkája a „Tájékoztató“, mely második kiadást ért. Továbbá: „Tanügyi cikkek.“ Több tankönyve jelent meg, melyek közül Tolnavármegye földrajza már az V. kiadást érte meg s ez Tolnavármegye legtöbb iskolájába be van vezetve. — Szóval buzgó, fáradszorgalmat, kitűnő hivatalnok, szereti felettes hatósága és az egész tanítóóság. Méltán megérdemelte tehát 12 év után többszöri felterjesztésre kinevezését. *Nagy* Béla egyébként lapunknak kezdetől fogva szorgalmas belmunkatársa, tanügyi rovatunk rendszeres vezetője s méltó dicsekedésünk ő, mert bátran elmondhatjuk, hogy vidéki lapnak ily teljes, megbízható, mindenre kiterjedő tanügyi rovata alig van, a mi pedig egyedül az ő kizárólagos érdeme. — A legőszintébb örömmel üdvözljük már csak ezért is, mostani, jól megérdemelt kinevezetése alkalmából.

— **Az érettek majálisa.** Az érettségit tett ifjaknak mult szombaton tartott majálisa, a pazar fényben uszó Polgári Olvasóköriben kiválóan sikerült. A tágas nyári helyiség zsufolásig megtelt s a jókedvű multság reggel 6—7 óra felé ért csak véget. Amir velünk a rendezőség közli, jegyeiket megváltották: gróf *Apponyi* Géza főispán *Kaszás* Sándor 5, dr. *Török* Béla 3, *Kommandinger* Józsefné 1 koronával *Felülfizettek*: *Molnár* József 4, *Wiganos* 3, *Hecht* Jakab, dr. *Kramolin* N. N., *Vince* Oszkár és *Fein* József *Bodnár* István, *Borsányi* József, *Fván*, *Elkán* Ármán, *Nikitits* István *binstein* Mátyás, dr. *Sztánó* Sándor *János*, N. N. és N. N. 1 *Fricsi* Radován és *Zöld* Márto. A tiszta jövedelemből 50 koronáziumi ifjusági segítő alapra *Béri* Balogh Ádám emlékére Polgári Olvasóköri könyvtárot. A szíves felülfizető!

akik jegyeiket megváltották, a rendezőség meleg köszönetet mond.

— **A „Pécsmegyei róm. kath. Tanító-egyesület” közgyűlése.** A „Pécsmegyei róm. kath. Tanító-egyesület” e hó 1-én tartotta meg rendes közgyűlését Szekszárdon, a vármegye székházának nagytermében. Már a közgyűlés előtti napon tele volt a város a lelkes tanítókkal, akiket házaknál is elszállásoltak. A közgyűlésen háromszáznál is többen jelentek meg. A közgyűlés előtt 7 órakor énekes kismise volt „Veni Sancte”-val a belvárosi r. k. templomban, melyet Fröhvirth Géza gyulai esperes-plébános celebrált. Mire után a hazafias gondolkodású papság és tanítószó hatalmas menetben Vajdits Gyula kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő és Tihanyi Domokos kir. tan., tanfelügyelő vezetése alatt Garay János szobrához vonult, ott elénekelt a Hymnuszt és Szózatot, Koródy Miklós, a pécsi püspöki tanítóképző intézet jeles tanára szép beszéd kíséretében nemzetiszínű koszorút helyezett a talapzatra. A nagygyűlés bevezetésétől szintén elénekelték a Hymnuszt, amely után Horváth Ignác szekszárdi tanító, mint világi elnök szép beszéddel nyitotta meg a nagygyűlést. Utána Vajdits Gyula kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő felolvasta gróf Zichy Gyula püspök levelét, mire táviratilag üdvözölték a püspököt és gróf Apponyi Albert minisztert. Vajdits Gyula kanonokot, egyházmegyei főtanfelügyelőt és Ember Károly lovag, képezdei igazgatót, a kiváló tanügyi író és lapszerkesztőt alapító dísztaggá választották. Főpénztárnok Székely Márton képezdei tanár lett. A gyűlés folyamán Ember János gyönyörű beszédet mondott. A nyugdíjtörvény revízióját Kisszély Antal igazgató-tanító, a „slöjd” oktatást pedig Szalay Antal tanító ismertette. A szép lefolyású gyűlés után a kath. körben 145 terítékű bankett volt, melyen az első felköszöntőt dr. Fent Ferenc szekszárd-belvárosi plébános, szentszéki ülnök mondotta a pápára és a királyra, a megyés püspököt pedig Vajdits Gyula kanonok köszöntötte fel.

— **Irodavezetői állás.** Amint már megírtuk, a m. kir. belügyminiszter Tolnavármegye törvényhatósága többszöri felterjesztésére végre engedélyezte a megyei tisztügyi irodavezetői állást. Azért huzzuk alá e sorokat, mert lapársaink irodavezetői állást említenek, holott itt új állásról nincs szó, mivel az irodavezetői tisztet már évek óta Bognár Albert ügyvéd tölti be általános megelégedésre.

— **Uj műszaki tanácsosok.** A keresk. m. kir. miniszter *Perszina* Alfréd volt szekszárdi államépítészeti főmérnököt, műszaki tanácsossá nevezte ki. Műszaki tanácsos lett a régebbi időben Szekszárdon is ismert *Benedicty* József főmérnök is.

— **Eljegyzés.** *Csötönyi* János, ref. s. lelkész eljegyezte az ősi kálvinista családból származó *Gerenday* Endre, áporikai ref. lelkész leányát: *Gerenday* Margitot.

Lágler István, *Lágler* Sándor kölesdi evang. lelkész fia eljegyezte *Mayer* Paula urhölgyet Budapesten.

Berger Géza, Tolnán eljegyezte *Maschanzker* Ilonát Nagykanizsáról.

— **Ref. teológusok figyelmébe.** *Bilkei* Pap István, a budapesti ref. teológia igazgatója tudatja mindazokat, kik a teológiára beiratkozni akarnak, hogy július-aug. hóban Dunaszentgyörgyön, — azontal Budapesten, Kályn-tér 7. sz. a. található. Aki tehát hozzá fordul, ide irányítsa levelét. A ref. teológián udh. nines, különféle alapokra mindössze 30 fillért kell fizetni.

— **Miniszter nem küld szakközveget.** A város szakközveget kért a villany- és vízvezeték, a miniszter azonban leirt, hogy a közveget a hozzá kerülhet a település költségére, ez esetben érdekelt a település tanácsa.

— **Tisztviselők lakáspénze.** Említettük már, hogy a miniszter az állami tisztviselőknek jövő októbertől 3 szobás lakások évi bérére akarja szabályozni. De hogy megbízhatatlan alap ez, álljon az eset. A pénzügyigazgatóság

megbízásából *Dezső* Jakab irodavezető öszszeírta a 3 szobás lakásokat, melyek száma 45 s ezek bére alapján 50-80% lakbér esnék a tisztviselőkre, vagyis alig kapnának valami lakbéremelést. Ugy de a 45 lakásból csak 17-et lakik tisztviselő s ezeké közül is csak 3 a megfelelő lakás 800—820—750 K lakbérrel. A pénzügyigazgatóság tehát mindezt bejelentette a miniszternek, kifejtve, hogy itt megfelelő tisztviselői lakások egyáltalán nincsenek, a tisztviselők jórésze kölcsönpenzen vett saját házban lakik; sok háztulajdonos eltilkolja ez évi házbért is s mert a házbér adó az előző évi házbérvédelem után vettetik, az összeírás alap egyáltalán nem helyes, mivel más ma a lakbér, mint mikor Szekszárd még nagyköztség volt. Itt volna az ideje, hogy a tisztviselők mozogjanak saját ügyükben, mert ha a miniszter el nem tér a kimutatott tarthatatlan lakbérrendezési sistemától, 10 évig ismét csak a mostani nyomorúságos lakbérük marad meg.

— **Felhívás a lapszerkesztőkhöz és kiadókhöz.** *Sárospatak* pécsi kir. ügyész felhívta a kerületéhez tartozó összes lapszerkesztőket és kiadókat, hogy az 1848. évi XVIII. t.-cz. 30. §. 1. pontja értelmében a felelős személyeket, t. i. a tulajdonost, a kiadót, felelős szerkesztő nevét és lakását, végül a nyomdát 60 nap alatt hozzá jelentsek be.

— **Gazdatiszti kinevezések.** *Várkonyi* Zoltán keszthelyi végzett akademikust, a zirczi apátsági kormányzóság segéd-tisztté nevezte ki. — *Daróczy* Mihály okl. gazdatiszt pedig a somogy-csurig báró Inkey birtokra gazdasági ellenőrré nevezetett ki.

— **Előlépett telekkönyvezetők.** *Velding* János tamási-i járásbírósi telekkönyvezető a mostani általános fizetésrendezéskor a IX., *Domján* Miklós szekszárdi, *Kardos* Herman tamási-i telekkönyvezető a X. fizetési fokozatba lépett elő.

— **Az országos ipartanács új tagja.** A m. kir. keresk. miniszter a szekszárdi származású *Pirnitzer* Gyulát, a „Wiener Bankverein” igazgatóját az országos ipartanács tagjává nevezte ki.

— **A főgimnáziumi zászlószentelésre** küldött szegeket a lapunk mult számában közöltekén kívül még megváltották: dr. *Hangel* Ignác 5, *Dezső* Jakab 5, *Szilassy* Aladár 10, *Becht* Ödön 5, *Oszoly* Károly 5, *Tanner* András 10 koronával. — Az igazgatóság ez uton nyugtatja az adományokat, melyekért hálás köszönetet mond.

— **Tiszteletbeli elnök.** *Leopold* Lajos nagybérlet, a jeles szociológus és Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyezetének szekszárdi fióképntára tiszteletbeli elnökéül kérte fel. A választmány e tárgyban testületileg tisztelgett a kitüntetettnél, ki lelkes szavak kíséretében vállalta el a derék egyesületnek töle telhető támogatását.

— **Kitüntetett egyetemi hallgató.** Budapest székesfőváros a koronázási jubileumi 600 koronás bölcsészeti jutalmat *Pápay* Géza bátaszéki ipariskolai igazgató fiának, *Pápay* Géza Ágost, jelesen végzett klasszika-filológusnak adományozta.

— **Első mise.** *Scheleznik* Károly, pécsmegyei áldozár mult kedden délelőtt 9 órakor tartotta első szentmiséjét a szekszárdi Ferenc-közkepház kápolnájában. — Manuduktora dr. *Fent* Ferenc szekszárd-belvárosi plébános, szentszéki ülnök volt.

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Szabó* István kiskékelyi lakost, a simontornyai járás gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Kinevezések a postánál.** A m. kir. keresk. miniszter *Bösz* László dombóvári posta- és távirda tisztet a IX. fizetési fokozatba főtisztté, *Szeckás* Mihály szekszárdi segéd ellenőrt a IX. fizetési fokozatba postatávirda ellenőrré, *Csery* István, *Kutas* Pál és *Hradek* Dénes szekszárdi posta- és távirda segéd-tiszteket pedig a X-ik fizetési fokozatba segéd ellenőrré nevezte ki.

— **Halálozások.** *Hauck* Ádám, a szekszárdi Ferenc-közkepház gondnoka folyó évi július 2-án d. u. 5 órakor, 45 éves korában váratlanul elhunyt. A szorgalom, kötelességtudás mintaképe volt e derék férfiú, ki a

tanítói pályáról lépett e terhes, sok felelősséggel járó állásba. Mint kórházi ellenőr vaszorgalommal szerezte meg a szükséges nagyobb kvalifikációt, s mint gondnok is fáradhatatlan ügybuzgalommal élt hivatásának. Halálát gyászolják: neje, özv. *Hauck* Ádámné *Decleva* Erzsébet és gyermekei: Jenő, Jolánka és László, továbbá az elhunyt édes anyja: özv. *Hauck* Jánosné és a kiterjedt rokonság. Holttestét ma délután 5 órakor helyezik örök nyugalomra az alsó-városi temetőben lévő családi sírboltba.

Albers Herman életének 82-ik évében, folyó évi július hó 1-én, végelgyengülésben elhunyt. A régi Szekszárdnak egy tipikus alakja szállt vele sírba. Földi maradványait folyó hó 3-án délután 5 órakor, általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra a Mérey-utcai gyászházba, a ref. vallás szertartásai szerint, az újvárosi új sírkertben lévő családi sírboltba. Halálát gyászolják: özv. *Albers* Hermanné szül. *Borostyán* Erzsébet neje, dr. *Albers* Rezső és neje *Csiba* Lenke fia és menyje, *Albers* Annuska unokája.

Özv. *Kálmán* Béláné szül. *Göde* Krisztina, néhai *Kálmán* Béla volt alsónyeki ref. lelkész özvegye, életének 54-ik évében, folyó évi június hó 28-án d. u. 4 órakor hosszu, kínos szenvedés után elhunyt Alsónyéken, hol óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Ravatalát a község házában állították fel, innen vitték a ref. sírkertbe. *Szabó* Károly ref. lelkész, országgyűlési képviselő gyönyörű beszédet mondott az elhunyt felett. A ref. egyháztanács pedig szép koszorút helyezett ravatalára. A környékből is nagyon sokan vettek részt a temetésen. Halálát gyászolják: *Göde* Lajos, *Göde* Sándor testvérei, *Mező* Lászlóné szül. *Göde* Krisztina nevelt leánya, *Mező* László veje, *Göde* Lajosné szül. *Dömötör* Mária, *Göde* Sándorné szül. *Dömötör* Eszter sógornói. Az elhunytban *Göde* Lajos szekszárdi ref. segéd-lelkész, hittanár nagynénjét gyászolja.

— **Vasuti telefon.** Biztos forrásból értesülünk, hogy az állomásunkra sokat kért telefon, polgármesterünk hathatós közbenjárása, valamint az állomásfőnök sokat jelentő támogatása után, végre valahára nemcsak engedélyezve lett, de már szerelik is. Ezzel városi közönségünk egyik jogos igénye van kielégítve. A megnyitás napját később közöljük.

— **Helyreigazítás.** *Wigand* János főgimnáziumi igazgató a „Tolnamegyei Közönlöny” ama hírére vonatkozólag, amely szerint *Boda* Vilmos olvasókör elnök ur *Csizmadia* Józsefnek a polgári olvasókör panaszjegyzőkönyvében felvetett ama kérdésére, vajjon a 35 éve fenálló olvasókör kapott-e zászlószegzet, azt felelte, hogy a polgári olvasókör sem zászlószegzet, sem meghívást nem kapott; — kijelenti, hogy itt sem tévedés, sem mellőzés nem történt, mert amint bizonyítani tudja, a zászlószegz egy *Boda* Vilmos ur, mint a kör részére postai uton elküldetett.

— **Honvédség Dombóváron.** A 19. honvéd gyalogezred pécsi és kaposvári zászlóaljai, mintegy 1000 ember és 40 tisz, az idén Dombóváron összpontosulnak, ahol július 10-től 30-ig gyakorlatokat fognak tartani, melyek utolsó hetére a kerületi zenekar is leérkezik. A harcszerű lövést Szekes közepén tartja meg az ezred. Dombóváron nagyban készülnek a honvédek fogadására. A pécsi királygyakorlatok idején ugyan sokkal több katonaság volt Dombóváron, de három hétig még sohasem volt ott beszállásolás, mióta a valamikor ott állomásozott lovaságot elvitték.

— **Magán elemi népiskola Szekszárdon.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Mányoky* Sarolta tanítónő részére Szekszárd r. t. városban magyar tannyelvű, magán elemi népiskola felállítására az engedélyt megadta és egyuttal a nyilvánossági joggal is felruházta.

— **Kinevezés.** Tolnavármegye főispánja ifj. *Eibach* Ödön végzett joghallgató, bonyhádi lakost ideiglenes közigazgatási gyakor-nokká nevezte ki.

— **Iskola megnyitás.** Miszla községben a vörheny és difteritisz megszüntek s így az iskolák újból megnyithatók lesznek.

— **Adakozás a gyönki kápolnára.** A Gyönkön építendő róm. kath. kápolna javára **Várkonyi Imréné** gyűjtőívén eddig a következők adakoztak: Tomka Iván 100 kor., báró Fiath Elemér és neje 50 kor., Pécsi kath. kör 50 kor., Mányoky Kornélné 20 kor., Gyönki takarékpénztár 10 kor., báró Jeszenszky György 10 kor., özv. Kelemen Gyuláné 10 kor., Banelly Ferencz 10 kor., Rüll Nándor 10 kor., Várkonyi Imre 10 kor., Schwartz János 5 kor., dr. Romaisz Ferencz 5 kor., Majer Alajos 5 kor., Várkonyi Iván 5 kor., dr. Boszkovitz Mórné 2 kor., Majer János 2 kor., Soós Károly 2 kor., Janosits Károly 2 kor., Blandl György 2 kor., Nagy István 2 kor., Pollák Herman 2 kor., Góczy János 2 kor., Fischer Albert 2 kor., Pártos Vilmosné 2 kor., Jagitza Vince 2 kor., Majer Gusztáv 1 kor., Eichart Malvin 1 kor., Kovács Dicza 1 kor., N. N. 1 kor., Kleisner Györgyné 1 kor., Szániel János 1 kor., Hohman József 1 kor., N. N. 1 kor., Gundrum Paula 1 kor., Erdős Gáborné 60 fill., N. N. 50 fill., özv. Kresz Jánosné 39 fillér. Összesen 332 kor., 50 fillér, mely összeg a gyönki takarékpénztárban kezeltetik.

— **Aratósztrájk.** Dombóvárról írják, hogy Szabó Lajos nosztányi birtokán a naki aratók sztrájkba léptek, mert az aratógép által levágott gabonát nem akarták kévébe kötni. Nagy István főszolgabíró közbelépése azonban még aznap munkába álltak. Az alispánhoz érkezett jelentés szerint az egész dombóvári járás csendes.

— **Kitüntetett tejszövetkezet.** Lapunk más helyén bővebben foglalkozunk a tolnai megyei tejszövetkezetek általános működésével. E helyen pedig örömmel emlékezünk meg egy kis község tejszövetkezetének kiváló sikeréről. Vardombról, erről a derék, egyre fejlődő községről van szó, amelynek kitünően vezetett tejszövetkezte a napokban kapta meg azt a legmagasabb erkölcsi jutalmát, a melyet egy ily célú szövetkezet elérhet. A baranyavármegyei tejszövetkezetek szövetségének igazgatója **Somsich Béla** ugyanis most küldte meg azt az aranyérmét s az azt kiegészítő díszlevelet, melyet a várdombi tejszövetkezet a pécsi kiállítás alkalmával nyert. Ugyanakkor a tejszövetkezettől vajmunkása is kapott 20 korona tiszteletdíjat. Mindenesetre e szép sikerért első sorban a derék vezetőséget illeti meg a dicséret.

— **Köszönetnyilvánítás.** A bátaszéki önk. tűzoltótestület által 1908 június 28-án a Tivoli erdőben rendezett júnálison bevétel volt 153 kor. 96 fillér, kiadás 84 kor. A telefon alap javára maradt 70 kor. Ez alkalommal felülfizettek: nagys. Návay Emil 4 kor., Szélmann Péter, Guszmann István 22 kor., Gehring Ádám 1 kor. 40 fill., Partos Vilmos 1 kor. 40 fill., Góczy Nep. Jánosné 1 kor., Schvarcz Gáspár 80 fill., Liebhauser István 60 fill., Haidinger Gyula 60 fill., Lindner Károly, Gehring Tamás kereskedő, Mayer Gyula, N. N., Preller Mátyás, Rudnyánszky Ferencz, Schneider Miklós, Csida Sándor, Pazár Károly Késmárk, Naumovits József, Fischer Albert és Berg János 40-40 fillért, Nikolics Slavkó és Herback Sándor 20-20 f, mely adományért fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetünket. A parancsnokság nevében **Bajomi Vilmos** alparancsnok.

— **Vörhenyjárvány.** A Zomba községben uralgó vörheny elfojtása érdekében az ottani egészségügyi bizottság járványbizottsággá alakult át, melynek elnöke **Razgha Lajos** zombai plébános. A járványkórház azonban nem állított fel, mert 14 nap óta újabb vörheny megbetegedések nem fordultak elő.

— **A csatornázás.** A csatornázás nem olcsó dolog. Például Eszéknek Drávája, tehát természetes levezető csatornája van és mégis a város határától és Rétfalutól kiinduló gyűjtő csatorna, bár nem is terjeszkedik ki az egész városra, 2 és fél millió koronába kerül, mely összeg a már fűnnálló csatorna átépítésével és bevonásával 3 millióra emelkedik. A munkálatokat csak részlegesen fejeznék be, de mindjárt első intradára 1 260,000 koronára lenne szükség és ezen összeget 40 évi törlesztéses kölcsönre vennék föl. Ilyen példák után nem sok a remény, hogy Szek-

szárd, — bár égető a szükség — csatorna hálózatot kapjon, mert még a pécsiek is aggódva néznek a csatornázás lehetősége elé.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter **Sipos György** kir. törvényszéki irnokot, jelen állomáshelyén irodatisztte nevezte ki.

— **Elemi kár.** Rengeteg sok az elemi kár Tolnavármegyében. Eddigél a következő községek jelentettek jobbára szárazság okozta károkat: Mőzs, Fadd, Tolna, Hencse, Ócsény, Dunaszentgyörgy, Felsőregh, Gindlicsalád, Bedeg, Kajdac, Kánya, Nagydorog, Nagyszokoly, Büleske, Magyarkeszi, Izmény, Harecz, Szekszárd, Dörnypatlan, Majsamiklósvár, Varsád, Újdombóvár, Gyönk, Sióagárd, Gyulaj, Kisvejke, Koppányszántó, Lengyel, Tamási, Závod, Kisdorog, Tabód, Szemcséd Bőrszőny.

— **Gyermekmenhelybe szállított fiú.** **Horváth** Román ismeretlen tartózkodású 8 éves elhagyott fiút a rendőrség a pécsi m. kir. gyermekmenhelyre szállította.

— **Megőrült a pöre miatt.** **Tóth** Istvánné, sz. Kis Erzsébet f. hó 2-án a törvényszéknél tárgyaló pöre alkalmával megőrült. A rendőrség a Ferenczkórház elmebeteg osztályába elhelyeztette.

— **Eldölt kocsirudak.** F. évi június hó 30-án megtartott vásár alkalmával a **Koszoru** András bognármester tulajdonát képező kocsirudak eldöltek s az alatta ülő **Szászi** Rozsi gyümölcsárusnőt súlyosan megsebesítették, úgy, hogy kórházba kellett szállítani.

— **Vásár zsebtolvajlás nélkül.** Ime mégis csak bevált a szekszárdi alkapitányának, **Rácz** Józsefnek amaz intézkedése, hogy az orsz. vásárok előtt razzia-tart a kis kocsmákban s a vásárok napján a rovott multu embereket szemmel kísérteti. E hó 29-én éjjel is volt ilyen razzia s másnap nem is volt zsebtolvajlás. A tolvajok kerültek Szekszárdot.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József** keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már, kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József**-keserűvizet.

— **Rendőri hír.** **Hosszu** Ferencz, 62 éves kisvejkei lakos kocsirol leesve a jobb lábát eltörte.

— **Halálos szerencsétlenség.** **Keserű** Mihály 16 éves faddi lakos a nagypapjával együtt fát vitt haza az erdőből. Amint lejtős úton jöttek a szekérrel lefelé, a fiú, ki egy fa tetején ült, egy lecsuszott fa után kapott, de egyensúlyát veszítve, fejével lefelé a szekérrudra bukott. A nehéz szekér keresztül sem ment rajta de agyvérzés következtében meghalt.

— **Öngyilkosság.** **Koleszár** Ádám földműves, faddi lakos június hó 30-án reggel 4 órakor a házában levő pajtájában a rudazó kötéltre felakasztotta magát. A hullán más külérőszak nyoma nem volt.

— **Lopott fegyverrel vadászó vadászok.** **Mátyás** János Regöly községhez tartozó kisdádi erdőőr kárára, az erdőben levő vadász kunyhóból vadászfegyverét a mult év november havában ellopták. F. hó 23-án **Huber** Mihály és **Munkácsi** István Tamási (ráczvölgyi) erdőőrök **Kovács** Mihály regölyi lakost orvadászaton, tetten érték, a kinnél a **Mátyás** Jánostól ellopott fegyvert felismerték, azt tőle természetesen elkobozták.

— **Megtámadott rendőrök.** Mult hó 21-én **Kimlei** György dunaföldvári lakos kocsmájában táncmulatság volt, amikor **Szakács** Mihály nyitott késsel a tánczolóknak között hadonászott. Ezt látva az ott szolgálatot teljesítő **Németh** Sándor és **Vida** Mihály rendőrök, tőle nagynehezen a kést elvették, de **Szakács** ekkor a rendőröket támadta meg s **Bodor** Pál, **Csiri** István, **Révész** József és **Csiri** Pál ezimboráival botokkal felfegyverkezve nekik rohant s bár a rendőrök kardjakkal védekeztek, mégis rajtuk 8 napon tul gyógyuló sérüléseket okoztak.

— **Tűz.** Mult hó 26-án este **Závod** községben tűz ütött ki s a községi istálló és pajta, benne 45 kocsi széna, 2 bika s a pajtában volt vízfordó kocsi 3660 K értékben elégett. Ugyanezen időben a község nyugoti részében szintén tűz ütött ki s martaléka lett ennek **Spiel** János lakóháza, **Lohász** Antal és **Hiller** András présháza. A tűz

gyújtogatásból eredt s a tűz kiütése előtt néhány perczel többen láttak egy bocskos alakot a községi pajtától a másik tűz felé futni, de felismerni nem tudták.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Tanügyi bizottság ülése. A tolnai ref. egyházmegye tanügyi bizottsága f. hó 1-én tartotta meg évi rendes gyűlését. A gyűlésen a rendes tagokon kívül részt vettek: **Báta** Endre esperes, **Bús** Lajos lelkész és **László** Lajos vm. ügyész. 1. A jegyzőkönyv hitelesítésével **Szabó** Károlyt és **Bocskár** Ferenczet bízták meg. 2. **Széky** Géza elnök hosszabb beszéddel megnyitja a gyűlést, üdvözölve a megjelenteket. 3. **Báta** Endre esperes az elnöki megnyitásban a vele szemben megnyilvánult bizalomért köszönetet mond. 4. Az előadói tisztról lemondott **Kuthy** Géza helyére ideiglenesen **Molnár** Sándort választották meg. 5. A körlelkészek jelentései felolvastatván, azokat a bizottság tudomásul vette. 6. Az elnök indítványozta, hogy a tanügyi bizottság előadójának némi honorárium szavazzassék meg. A bizottság ily érzelmű ajánlatot tesz az egyházmegyének. Ezzel a gyűlést bezárták.

Muzeum, közintézetek ügyei.

A muzeum-bizottság ülése. Mult hó 30-án a vármegyei muzeumbizottság ülést tartott, melyen a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének a bizottsághoz intézett leiratát tárgyalták, melyben a főfelügyelőség a muzeum jelenlegi állapotáról kér felvilágosítást és javaslatot arra nézve, hogy minő intézkedések teendők a muzeum további jeles színvonalának fenntartására. A bizottság elhatározta a hiányzó leltárak elkészítését, szükségesnek tartja, hogy a muzeum-öröknek rendes hivatalos helyisége legyen s különösen kiemelendő, hogy **Simontsits** Elemér alispán, muzeumi igazgató kezdeményezésére és vezetése mellett a muzeumörök elhatározták, hogy ezentul a vidéki központokon is tartanak felolvasásokat a téli időszakban, melyeken különösen a muzeum céljaival és gyűjteményeivel ismertetik meg a vidéki közönséget.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: **Nagy Béla.**

Kérelem Tolnavármegye tanítóhoz és tanügybarátaikhoz. Mult hó 17-én Tolnavármegyének legvirágzóbb községe kétharmadrészen a lángoknak martalékává lön.

Beégett iskolája és 2 tanító lakása is, úgy hogy **Fazekas** Pál és **Südy** Zsigmond tanítók csak a rajtuk levő ruháikba menekülhettek el.

Felkérem munkatársaimat, hogy ezen két család felségelyezésére nélkülözhető fillereiket nagyságos **Molnár** Sándor ref. lelkész urhoz postautalványon megküldeni sziveskedjenek, ki is az adományokat a két család közt egyenlő arányban fogja felosztani és a „Közérdek”-ben nyugtázní.

Szekszárd, 1908 évi július hó 3-án.

Tihanyi Domokos,
kir. tanfelügyelő.

Államsegélyben részesültek: **Kircz** Berta teveli r. k. tanítónő 200 K, **Philipp** József borszőnyi közs. tanító 850 K, **Fridrik** Jusztí tamási-i tanítónő 260 K, **Szabó** József naki r. k. tanító 200 K, **Szűsz** Ármin högyészi izr. tanító 300 és 400 K, **Kornstein** Ignác högyészi izr. tanító 200 és 400 K, **Thomayer** Géza böleskei ref. tanító 200 K, **Pfeiler** Lajos nagyszékelyi ref. tanító 160 K, **Keller** Rozália pári-i r. k. tanítónő 332 K, **Pompár** Viktor kisvejkei róm. kath. tanító 600 korona.

Szabadságolás és helyettesítés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter **Tihanyi** Domokos kir. tanácsos tanfelügyelőnek július 15-től kezdődő 6 heti szabadságot engedélyezett és helyettesítésével **Nagy** Béla segédtanfelügyelőt bízták meg.

Pályázat. A báró Sina Simon-féle alapítványnál egy 200 koronás hely üresedett meg. Folyamodhatnak érte tanítók és tanítói árvák. Kérvények f. évi szeptember 15-éig terjesztendők be a kir. tanfelügyelőséghez. A kérvényekbe kiteendő: 1. Folyamodó életkora, 2. az árvának születési éve és napja, 3. huz-e a tanító a Széchenyi Kollonics féle alapítványból vagy máshonnan segélyt és mily összegben? 4. egészségi állapota milyen, képes-e még hivatala folytatására, vagy már nem is folytatja azt? 5. az árva vagyoni állapota; 6. a tanító szolgálati, vagy nyugalmi illetménye; 7. az árva családi körülményei és végül 8. magaviselete multban és jelenben. Mindezek okmányokkal igazolandók.

Szekszárd, 1908 június 29.

Tihanyi Domokos
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Jelentés a nyári menedékházakról. Julius 20-áig kötelesek a vármegye kir. tanfelügyelőjéhez bejelenteni, hogy a nyári menedékház tényleg működik-e ott és kívül töltetett be.

Nemes adományozás. A dombóvári önszegélyző egyesület mint szövetség a dombóvári izr. iskolába járó szegény sorsu tanulók segélyezésére 250 koronát adományozott. Ugyanitt 500 koronás alapítvány tételét az izr. tanulók jutalmazására.

Kulturális adományok iránt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1908 május 25-én 27.131. szám alatt kelt rendeletéből kifolyólag felkérem a gondnoksági és iskolaszéki elnök urakat, hogy a kulturális adományokért 100 koronáig az illetőnek fejezzék ki köszönetüket, a 100 koronánál nagyobb adományokat pedig további eljárás végett hozzák tudomásomra.

Szekszárd, 1908 június 13.

Tihanyi Domokos
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Pályázat tanfelügyelőségi tollnokai állásra 24 kir. tanfelügyelőségi tollnokai állásra folyamodni július végéig lehet.

Elutasított államsegélykérvények. Klein Ármán görbői és Weisz Ábrahám paksi rk. tanítók újabb folyamodványra nem kaptak államsegélyt az okból, mert ezen iskolákban kevés tanköteles gyermek van.

Magánlak lebontása miniszteri rendeletre. A paksi állami polgári fiúiskola telkén lévő magánlak lebontását a közoktatásügyi miniszter elrendelte.

A harmadik korpótlék 1908 október 1-jén válik esedékessé. A közigazgatási bizottság ezen ügyben felírt a közoktatásügyi miniszterhez, kérdést infézvén, hogy mikor és mily mellékletekkel kell folyamodni.

Államsegély. Molnár Paula tamási-i rk. tanítónőnek 1907 július 1-től 260, Rettinger István duzi rk. tanítónak 400 és Simrák Károly öcsényi rk. tanítónak 378 kor., A paksi állami polgári fiúiskola dologi szükségleteinek fedezésére pótlólag 90, Mayer József tamási-i rk. tanítónak 160, Kovács Lajos gyönki izr. tanítónak 200 és 200, Reisner István kisvejkai rk. tanítónak 200 és Glöckner Béla gyönki ref. tanítónak 900 kor. államsegély utalványoztatott.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat

A „Közérdek” cz. hirlap f. évi 26. számában dr. *Szentkirályi Mihály* és dr. *Mayer Gyula* urak aláírásával megjelent nyilttéri közleményére utalunk a „Tolnavármegye” cz. hirlap folyó évi 26. számában megjelent nyilatkozatra.

Kiss János
Nagy Béla

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerkesztői üzenetek.

W. J. Szekszárd. Mult heti számunkra későn tudtuk beszerezni, így óhajodhoz képest legalább itt közöljük Kovács Sebestyén Endre ur zászli szentelési szép jelmondatát:

„E zászló tisztaságának megóvása és becsületének öregbítése, legyen e gimnázium növendékeinek legfőbb törekvése!”

HIRDETÉSEK.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

A legjobb minőségű

fehér és színes uri ingek és lábravalók elismert legjobb minőségű, hazai készítményű uri, fiu, hölgy, leányka és gyermek czipők, gallérok, kélzélők, kalapok, sapkák, inggombok, sétatotok, nyakkendők, legnagyobb választékban

Pirnitzer József és fiai Áruháza

SZEKSZÁRD,

Garay-tér és Széchenyi-utca.

! Legolcsóbb szabott árak !

1691.

1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A bátai erdőbirtokosság tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a bátai erdőbirtokosság tulajdonát képező „Jajtanya”-i erdőben gyakorolható

vadászati jog

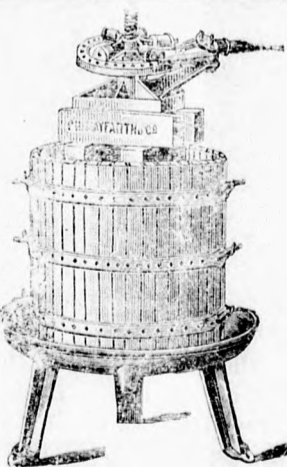
f. évi július hó 11-én d. e. 9 órakor a község háza tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 1908. évi aug. hó 1-től 1914. évi július hó 31-ig terjedő időszakra haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Báta, 1908 június 29-én.

Purt Adolf
erdőbirt. jegyző.

Babos Imre
erdőbirt. elnök.



Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószerszerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó-gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtolók, bogyó őrlők

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek

Szabad, önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA” permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére

Szőlő-e k é k

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességgel legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és gőzhámorai által

BÉCS, II., Taborstrasse 71.

Kitüntetve 600 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontárúsítók kerest-tnek.

Diabolo játékok

kaphatók

Fekete Hugónál

Szekszárd, Kaszinó-bazár. 1-5

Kisebb és nagyobb

**üzlet-
helyiség**Szekszárdon, a város legélén-
kebb helyén**! kiadó !**

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ugyanott

állványok

is kaphatók.

Üzlet áthelyezés

saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst** és **chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüstsrel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longienes Omege, Tawannes Wath Ch. Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtpipákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

51-52

órák és ékszerész.

Eladó.

Egy jókarban lévő 3 lóerejű Puch féle **motor** mellékkocsival, minden elfogadható áron eladó. Bővebbet:

Fichtl Jakabnál

1-2

Tolnán.

**Gyenge, pót- vagy magánvizsgára
készülő tanulókat, vagy**

kézimunkára leánykákat jutányosan elfogad egy

1-2

tanitónő.**Lakás kiadó.**

A gimnázium-utca 370. számú házban egy 3 utcai szobából álló lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt Szent-Mihály napra kiadó. — Bővebbet:

Strényer András

háztulajdonosnál.

Aki izléses, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik **Szekszárdon, Duna-utca 64/a.**, Horváth József szobakáplár házában, aki úgy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Raktáron tart saját gyártmányú díszes hálószoba berendezést díó-fából, a melyet jutányos áron boesát áruba. — Ugyanezen műasztalos **fizetés mellett tanonczót keres.** 14-16

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

3000/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Bonyhád nagyközségben lemondás folytán megüresedett **2 aljegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, jegyzői oklevéllel az egyéb eddigi szolgálatukra vonatkozó bizonyítványukkal felszerelt kérvényüket **f. évi július hó 15-ig** annál is inkább nyújtásák be, mert a szabálytalanul felszerelt vagy későn beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az I. aljegyző évi javadalma 1000 kor. fizetés és 50 kor. napidij átalány.

A II. aljegyző állás évi javadalma 800 kor. és 50 kor. napidij átalány.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhád, 1908. évi július hó 1-én.

Szent-Ivány s. k.

főszolgabiró.

A simontornyai járás főszolgabirájától.1965.
1908. sz.**Pályázati hirdetmény.**

A Tolnavármegye simontornyai járásához tartozó Görbő-Belecska körjegyzőségben nyugdíjazás folytán megüresedett **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §, illetőleg az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ban előirt képesítésüket, eddigi működésüket és életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz **f. évi július hó 22-ig** annál is inkább terjesszék be, mert az elkésve érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A választást f. évi július hó 29-én délelőtt 9 órakor fogom Belecskán a község házában megejteni.

Az állás javadalma:

1. Belecska község pénztárából évi 920 kor. készpénz

2. Görbő " " " 480 " "

3. Állami fizetéskiegészítés " 200 " "

4. Belecska községtől napi és fuvardij átalány fejében 320 kor.

5. Görbő községtől 280 kor.

6. Kézbesítési átalány 40 kor.

7. 4 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló természetbeni lakás Belecskán, 1200 □-öl kert haszonélvezete.

8. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg szedhető irásdíjak.

Gyömk, 1908 június 28.

A főszolgabiró szabadságon:

Báró Fiáth Elemér s. k.

szolgabiró.

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos, a „Pir-nitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és iroda-berendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Kiadó lakás.

Bartina-uteza 1510. számú házban 6 szobából és mellékhelyiségekből álló uri lakás f. évi Szt.-Mihály napra kiadó. Bővebb felvilágosítást nyújt

özv. Korbonics Dezsőné

1-2

tulajdonos.

Kristály só

a legfinomabb és legtisztább készítmény, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

Kapható 1 kilós dobozokban 1 koronáért

GAUZER ADÁM

fűszer-, csemege- és ásványvíz-kereskedésében

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Szent-Lukácsfürdői

KRISTÁLYFORRÁS

ÁSVÁNYVIZ

étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktárak: **Schlésinger Ignác** fűszerkereskedőnél **Szekszárd, Strasser Fülöp** fűszerkereskedőnél **Tolna, Davidovics Testvérek** fűszerkereskedőnél **Bonyhád, Bondi Ernő** üzénél **Pincze-hely.**

2-2

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.
Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak a pontosau és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak elűszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárki is díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatóságára.

40-52

A központi járás főszolgabírájától.

4576/1908 szám.

Pályázati hirdetmény

A Tolnavármegye központi járásához tartozó Bata nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: készpénzfizetés 1000 korona és 1 öl puha tüzelő fa.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítést és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi július hó 15-ig** nálam benyujtsák.

A választás megejtése iránt később fogok intézkedni.
Szekszárdon, 1908 július hó 1-én.

Bajó Pál
főszolgabíró.

A simontornyai járás főszolgabírájától.

2524. sz.
1908.

Pályázati hirdetmény.

A Tolnavármegye simontornyai járásához tartozó Pálfa nagyközségben nyugdíjazás folytán megüresedett **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §, illetőleg az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítést, eddigi működésüket és életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz **f. évi július hó 20-ig** annál is inkább terjesszék be, mert az elkésve érkezettek figyelembe venni nem fogom.

A választást f. évi július hó 27-én délután 2 órakor fogom Pálfa a község házában megejteni.

Az állás javadalma:

1. A községi pénztártól évi 1600 kor. készpénzfizetés.
2. Az eddigi gyakorlat szerint természetbeni szabad lakás, házi kerttel.
3. Magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendelet szerint megállapított irásdíjak.

Gyöngk, 1908. évi június hó 28.

A főszolgabíró szabadságon:

Báró Fiáth Elemér s. k.
szolgabíró.

A központi járás főszolgabírájától.

4452/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az Alsónyék községben elhalálozás folytán üresedésbe jött **szülésznői állásra**, melynek javadalmát képezi: a községi pénztárból 200 korona készpénz és a szabályrendeletileg megállapított díjak, — pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy minősítésüket, erkölcsi magaviseletüket és esetleges alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. évi július hó 15-ig** nálam benyujtsák.

A választás iránt később fogok intézkedni.
Szekszárdon, 1908 július hó 1-én.

Bajó Pál
főszolgabíró.

Egy dusan felszerelt, jóforgalmu

női kalap-üzlet

Szekszárdon teljes felszereléssel a legjutányosabb árért eladó s bármikor átvehető.

Az üzlet esetleg más helyre is áthelyezhető.

Czím a kiadóhivatalban. 1-3

5209 szám.
tkv. 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A tamási kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az igali járási takarékpénztár r. t. végrehajthatónak Illa János (nős Niklar Borb lával) szakcsi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 280 kor. tőke, ennek 1908 márczius 2-től járó 6% kamatai, 4 kor. óvási, 1/3% váltódij 49 kor. 20 fill. per és végrehajtási már megállapított, ugy 19 kor. 95 fillérben ezuttal megállapított költségek kielégítése céljából a szekszárdi kir. törvényszék a tamási kir. járásbírósg területén levő, a szakcsi 910. sz. betétben felvett A. † 1439. hrsz. 151 ö. i. sz. ház 768 kor. kikiáltási árban 1908. évi aug. hó 26-ik napjának délelőtt 10 órakor Szakcs község-házánál végrehajtható vagy helyettese közb-nyjtte esetében megtartandó árverésen elfognak adatni!

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vételárt 3 egyenlő részletben 5% kamatokkal együtt a tamási kir. adóhivatalnál mint letéti penztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkvi hivatalnál, ugy Szakcs község-házánál megtekinthetők.

Tamásiban, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságánál 1908. évi június hó 16-án.

Várady,
kir. járásbíró.

1241 szám.
tkv. 1907.

Árverési hirdetmény.

A dunaföldvári kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bugyik Ferenczné Mess Erzsébet végrehajthatónak Kovács János Szinkó és neje Schrauf Anna végrehajtást szenvedettek elleni 440 kor. tőke, ennek 1908. évi január hó 1-ső napjától számítandó 8% kamatai, 114 kor. per és végrehajtási, ugy ezuttal 23 kor. 30 fillérben megállapított és a még felmerülendő költségek behajtása céljából, a dunaföldvári kir. járásbírósg területén levő, Dunaföldvár község határában fekvő, a dunaföldvári 876. sz. tkvben foglalt Szinkó Kovács János és neje Schrauf Anna nevén álló A. † 16 sorsz. 12805. hrsz. alatti göböljárásban levő szőlő 1496 kor. kikiáltási árban, továbbá a dunaföldvári 10310. sz. tkvekben foglalt ugyanazok nevén álló következő ingatlanok és pedig az A. † 1. sorsz. 10265. hrsz. alatti a böleskei ut mellett levő 241. sz. dűlőben fekvő legelő föld 72 kor. kikiáltási árban, és az A. †. 3. sorsz. 2681. hrsz. alatti 1568. népszámu ház udvartér és kert 916 kor. kikiáltási árban az 1908. évi július hó 10-ik napjának d. e. 10 órájaker e kir. bíróság árverési termében megtartandó árverésen eladati fog a kikiáltási áron alul is.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási árnak 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz fejében letenni és a vevő a vételárat 3 egyenlő részletben lefizetni köteles, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt telekkönyvi hatóságánál és Dunaföldvár község előljárásgánál megtekinthetők.

Kelt Dunaföldváron 1908. évi április hó 16. napján

Báthory,
kir. járásbíró.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

3234/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Tolnavármegye völgysegi járásába kebelezett Izmény községben lemondás folytán megüresedett és 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen, jegyzői oklevéllel és egyéb szolgálati bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **f. évi július hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező vagy szabálytalanul felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás iránt később intézkedem.

Bonyhád, 1908. évi július hó 1-én.

Szent-Ivány s. k.
főszolgabiró.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

3105/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Tolnavármegye völgysegi járásába kebelezett kisdorogi körjegyzőségben rendszerezített **segédjegyzői állásra**, melynek javadalmazása 1000 kor., ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy jegyzői oklevéllel és egyéb eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **f. évi július hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhád, 1908. évi július hó 1-én.

Szent-Ivány s. k.
főszolgabiró.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

2926/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Tolnavármegye völgysegi járásába kebelezett Szálka körjegyzőségben 1000 kor. fizetéssel rendszerezített **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevéllel és eddigi alkalmazásukat igazoló egyéb bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket **f. évi július hó 12-ig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Bonyhád, 1908. évi július hó 1-én.

Szent-Ivány s. k.
főszolgabiró.

Csakis elsőrendű bukkfából!
Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz kemény aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér, különként 3 fillér árban.

Csépléshez tatai brigét szén, porosz és salgótarjáni szén, valamint kerítés és lugoshoz tölgyfa oszlopok aladása.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kivánatra a fát, ugyszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 8-10

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Ideális arcz-crème a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztáltság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon. 75-75

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint **Szekszárdon, Széchenyi-utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kivánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörökvesem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, kérem szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

asztalos és butorraktáros.

12-52

A nagy szünetre

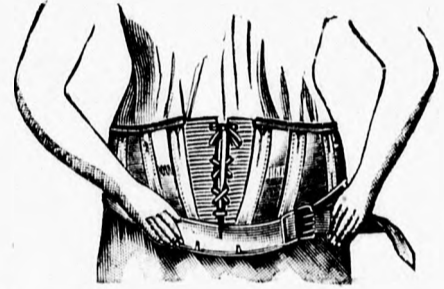
elmaradt gyermekek tanítását

elfogadom, tanítok hegedülni is. **LENGYEL REZSŐ**, okl. k. tanítójelölt, Szekszárd (Báró Augusz-utca 621).

Amatőrök!!

Fényképezési cikkekben forduljanak a „Garay“ **Drogériához**, ahol megszerezhetnek minden szükséges kelléket a legjutányosabban (gépet, lemezt, másolópapírt, vegyszert és egyéb szükséges kelléket). Azonfelül **szakszerű utasításban** is részesülhetnek.

Sérvben szenvedők! Lágyék- és köldöksérvkötőket, a legjobb gyártmányukat, a legújabb módszer szerint, mérték után legjutányosabban szerezhetik be. **Haskötők, görccsérharisnyák, havibajkötélékek, heretartók** stb., valamint minden betegápolási eszköz.



Francia női- és férfi- óvszerek.

Férfi-óvszereket postán bérmentesen a legnagyobb titoktartás mellett szállít, az összeg előleges beküldése után 5, 6, 8 és 10 koronáért tucatszám.

„Garay“ Drogéria

Szekszárd,

Széchenyi-utca, dr. Hangel-féle ház.

Izletes nizzai salátolajamat ajánlom a tisztelt háziasszonyok figyelmébe.

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

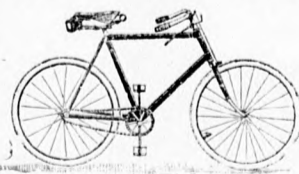
A Styria- és Demokrata kerékpárok

Két évi jótállás!

az elsők között is elsők.

Két évi jótállás!

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból, csengők, kürtök stb. felszerelési tárgyakkól és a legjobb minőségű kerékpárgummikból állandó, nagyválasztékú raktár.



Nagy javító műhelyünkben mindenféle munkát olcsón és pontosan készitünk.

Puch-motorkerékpárok és automobilonok tolnamegyei képviselői. — Használt kerékpárokat becserelünk.

Kedvező részletfizetések!

Jó minőség! Olcsó árak!

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és mihimzőgépek a legtökéletesebb gyártmányok.

Singer családi, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépért 10 évi kezességet vállalunk.

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserelünk.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez. — **Szakértő műgépészünket** kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.



Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

Müller Testvérek

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

15-52